

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/3/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112239741
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112239741.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Jozefa Škraba, v právnej veci žalobcu: H. P., nar. X.X.XXXX, bytom M. XX, proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 690 904, zastúpenej advokátom JUDr. Gabrielom Gulbišom, so sídlom Košice, Nemcovej 2, o zrušení rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 9.10.2013 č. k. 11C/396/2012-151, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku.

R u š í rozsudok vo výroku o trovách konania a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 11C/396/2012-151 zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, sp. zn. 2C/2216/2012 zo dňa 19.1.2012. Účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku sp. zn. 2C/2216/2012 z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky, ktorá nebola individuálne vyjednaná, spôsobila nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, v ktorej sa uvádza, že jej súčasťou sú formuláre všeobecných poistných podmienok aj s rozhodcovskou doložkou v časti XV. Žalobcovi ako spotrebiteľovi bola fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecnými súdmi, čím došlo k reálnemu narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Rozhodcovská doložka bola účastníkmi individuálne dojednaná v rámci zmluvných dojednaní, doložka bola oddelená do ostatného textu všeobecných poistných podmienok (VPP). Bol informovaný o rozhodcovskom konaní a osobitné zmluvné dojednanie nemusel podpísať.

Z vykonaného dokazovania súd mal preukázané, že žalobca a žalovaný uzavreli poistnú zmluvu pod č. 4333400093 zo dňa 4.5.2008 so začiatkom poistenia od 5.5.2008 do 5.5.2018. Žalobca listom zo 4.6.2008 požiadal o zrušenie poistnej zmluvy, čo žalovaný akceptoval, s tým, že k zániku poistného vzťahu došlo 13.6.2008. Súčasťou poistnej zmluvy sú všeobecné poistné podmienky, ktoré v článku XV. upravujú rozhodcovské konanie. Podľa časti XVII. VPP, podpisom poistnej zmluvy vznikla poisťovni osobitná pohľadávka voči poisťníkovi vo výške vyplatenej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poistnej zmluvy, ktorá sa vyporiada po ukončení poistného vzťahu zápočtom voči odkúpnej hodnote, ak je vytvorená alebo poistnému plneniu. Provízny nárok v danom prípade predstavuje 157,66 eur.

Arbitrážny súd Košice dňa 19.1.2012 rozhodcovským rozsudkom uložil žalobcovi (v rozhodcovskom konaní označený ako žalovaný) zaplatiť životnej poisťovni Rapid life sumu 157,66 eur a trovy konania 276,- eur.

K okolnostiam podpísania poistnej zmluvy a všeobecných poistných podmienok žalobca uviedol, že poistenie mu dojednávala pani T., ktorá objasňovala poistné produkty. K podpisu poistnej zmluvy mu predložila aj všeobecné poistné podmienky vrátane osobitných zmluvných dojednaní, s tým, že ide o súčasť poistnej zmluvy a že ich musí podpísať. Nebol upozorňovaný na nejakú rozhodcovskú doložku a nebola ani zmienka o riešení sporov medzi účastníkmi na rozhodcovskom súde. Predložené všeobecné poistné podmienky podpísal bez toho, aby ich prečítal.

Súd návrh žalobcu posudzoval podľa § 52 a násl. Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb., ktorý rieši spotrebiteľské zmluvy. Samotné rozhodcovské konanie je upravené v zákone č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak podľa písm. j/ pri rozhodovaní boli porušené všeobecné záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Podľa § 41 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku. Súd nemal pochybnosti, že poistná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka, pretože žalovaný konal v rámci predmetu svojho podnikania a zmluvu uzatváral so žalobcom ako fyzickou osobou - nepodnikateľom. Súd musel zvážiť, či osobitné dojednania podpísané žalobcom je možné považovať za individuálne dojednania a či v tomto prípade rozhodcovská doložka bola uzavretá platne. Tu prijal závery Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 6MCdo 9/2012 či 6Cdo 1/2012 alebo 6Cdo 3/2013. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 6MCdo 9/2012, návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy sa má predložiť spotrebiteľovi takým spôsobom, aby z neho bolo zrejmé, že spotrebiteľovi sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní a aby bolo z neho tiež zrejmé, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie týkajúce sa výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá - ktorá voľba konkrétne znamená. Najvyšší súd konštatoval, že nedošlo k individuálnemu dojednaniu rozhodcovskej doložky, čo spôsobuje nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka bola už súčasťou poistnej zmluvy. Aj v danom prípade žalobca ako spotrebiteľ nemal inú možnosť ako podpísať rozhodcovskú doložku, ak chcel uzavrieť poistnú zmluvu. Z rozhodcovskej doložky nevyplýva, aby bol spotrebiteľ informovaný o rozdieloch medzi súdnym a rozhodcovským konaním, resp. o rokovacom poriadku rozhodcovského súdu a podobne. V tomto prípade zásada, že neznalosť zákona neospravedlňuje ustupuje dôležitejšiemu princípu, a to ochrane spotrebiteľa. Ďalším dôvodom neplatnosti rozhodcovskej doložky je aj to, že rozhodcovský súd si vybral sám žalovaný. Tu sa poukazuje na Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 2735/2011, podľa ktorého článok 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd sa primerane vzťahuje aj na rozhodcovské konanie. Ak sa výber rozhodcu neurčil podľa transparentných pravidiel, nemôže byť akceptovateľný ani výsledok tohto rozhodovania.

Je zarážajúce, že napriek viacerým rozhodnutiam Najvyššieho súdu vo veci otázky neplatnosti rozhodcovskej zmluvy pri výlučnom riešení sporov rozhodcovským súdom, ktorý je oprávnený vyberať sám žalovaný, sú pochybnosti o nezaujatosti rozhodcovského súdu a jeho objektívnosti a spravodlivosti rozhodovania. Rokovací poriadok Arbitrážneho súdu v Košiciach jednoznačne znevýhodňuje spotrebiteľov oproti súdnemu konaniu. Aj keď platí zásada písomnosti rozhodcovského konania, ak spotrebiteľ žiadal pojednávanie ústne, tak je to možné len za poplatok 36,- eur. Ďalej musí platiť aj paušálne správne náklady podľa hodnoty sporu od 84,- do 6.000,- eur. Odpor proti rozhodcovskému rozsudku má neúmerne krátku 5-dňovú lehotu, kde platia fikcie doručenia aj v prípadoch, že adresát sa nezdržuje na adrese doručovania. Žalovaný nepochybne žalobcovi neposkytol žiadne informácie pri podpísaní rozhodcovskej doložky o rozhodcovskom konaní vrátane jeho porovnania so súdnym konaním, pretože inak by nepochybne žalobca spomínanú rozhodcovskú doložku nepodpísal. Vzhľadom na vyššie uvedené súd s poukazom na § 40 ods. 1 písm. c/ a písm. g/ zákona č. 244/2002 Z. z. rozhodol o zrušení rozhodcovského rozsudku.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p.. Žalobca ako úspešný účastník si trovy konania neuplatnil, preto mu nebola priznaná náhrada trov podľa § 151 ods. 1 O. s. p., pretože konanie o náhrade trov konania je návrhovým konaním.

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie žalovaný. Odvolateľ poukazuje na to, že poisťná zmluva bola uzavretá tretím subjektom, nezávislým od odporcu, a to výhradným finančným agentom p. D. T.. Takýto sprostredkovateľ musí splniť zákonnú povinnosť, t.j. urobiť záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve, ktorý obsahuje aj upozornenie na existujúcu rozhodcovskú doložku, ktorú navrhovateľ mohol alebo nemusel podpísať. Takýto postup je všeobecne známy, preto aj súd mal vykonať procesný úkon potrebný pre objektivizáciu posúdenia, či rozhodcovská doložka bola alebo nebola individuálne dojednaná. Súd sa ale priklonil len k tvrdeniam navrhovateľa, pričom žiadnym dôkazom neobjektivizoval pravdivosť jeho tvrdení. Ďalej odvolateľ poukazuje na uznesenie Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 382/2013, kde bolo namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu a na spravodlivé konanie. Tu sa vytyka skutočnosť, že súd riadne svoje rozhodnutie neodôvodnil, čím sa nevyporiadal so všetkými námietkami odporcu. Navyše, rozhodnutie súdu prvého stupňa nebolo presvedčivé. Súd neprihliadal na prvky osobitného jednania ohľadom uzavretia poisťnej zmluvy ako aj dohadovania rozhodcovskej doložky. Žalobca mal možnosť prijať alebo odmietnuť rozhodcovskú doložku. Nie je možné prijať argumentáciu žalobcu, že bol v časovej tiesni, a tak podpísal VPP bez toho, aby ich prečítal. Odporca nemá zriadený stály rozhodcovský súd a podľa dohodnutých pravidiel poveril rozhodcovský súd - Arbitrážny súd Košice.

Odvolateľ trvá na tom, že rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná a je platná pre obidve zmluvné strany. Tu sa odkazuje na iné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 10CoE/51/2011, kde sa konštatuje, že je potrebné rozlišovať medzi rozhodcovskou zmluvou a rozhodcovskou doložkou. Pri rozhodcovskej zmluve sa predpokladá aj individuálne prejednanie so spotrebiteľom, ale pri rozhodcovskej doložke sa hovorí o jej dojednaní vopred ako súčasť inej zmluvy alebo ako o neoddeliteľnej prílohe takejto zmluvy. Rozhodcovská doložka bola uzavretá samostatne mimo spotrebiteľskej zmluvy a je záväzná len v prípade samostatného dojednania rozhodcovskej doložky. Ak sa zmluvné strany výslovne dohodli uzavrieť rozhodcovskú zmluvu, došlo k individuálnemu dojednaniu tejto zmluvnej podmienky. Preto nemôže byť táto časť poisťnej zmluvy považovaná za neprijateľnú podmienku podľa § 53 a násl. Občianskeho zákonníka. Navrhuje zrušiť rozsudok Okresného súdu Prešov a prerušiť konanie do rozhodnutia Ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 382/2012.

Krajský súd vytyčil termín pojednávania na deň 6.2.2014, z ktorého sa ospravedlnil právny zástupca žalovaného z dôvodov kolízií pojednávania. Keďže samotná kolízia pojednávaniu právneho zástupcu žalovaného nie je dôvodom na odročenie pojednávania, odvolací súd nerušil termín pojednávania a vo veci rozhodoval aj bez účasti neprítomného zástupcu žalovaného.

Krajský súd prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že odvolaniu žalobcu, čo sa týka zrušenia rozsudku vo veci samej nie je možné vyhovieť. Je potrebné ale zrušiť výrok rozsudku o trovách konania a vec vrátiť v tomto rozsahu okresnému súdu na ďalšie konanie.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pokiaľ sa týka veci samej (§ 219 ods. 2 O. s. p.) a k tomu dodáva:

Navrhovateľ dňa 23.11.2012 podal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Zákon č. 244/2002 Z. z. v § 41 ods. 1 stanovil lehotu 30 dní na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku, pričom rozhodcovský rozsudok bol doručený žalobcovi 19.11.2012. Žalobca dodržal zákonnú lehotu na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Odvolací súd sa zaoberal dôvodmi rozhodnutia okresného súdu pri riešení otázky platnosti či neplatnosti rozhodcovskej doložky. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 244, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Podľa ods. 2 rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Rozhodcovské konanie je upravené v časti XV. Všeobecných poisťných podmienok pre poistenie zjednávané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid, a.s., ako súčasť návrhu na uzavretie poisťnej zmluvy zo dňa 4.5.2012 medzi žalovaným ako poisťovňou a žalobcom ako poisteným. V samotnom návrhu na uzavretie poisťnej zmluvy sa v závere uvádza, že návrh na uzavretie poisťnej zmluvy prijíamam. Vyhlasujem, že som bol oboznámený so Všeobecnými poisťnými podmienkami

pre životné poistenie Prvej česko-slovenskej poisťovne Rapid, a.s., ktoré sú súčasťou tejto poisťovnej zmluvy. K poisťovnej zmluve bol vyhotovený aj záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťovnej zmluve č. 4333400093, kde sa uvádza, že v prípadoch vzniku sporov vyplývajúcich zo sprostredkovania poistenia je možné na ich mimosúdne vyrovnanie využiť inštitút rozhodcovského konania v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. V závere tohto záznamu klient svojím podpisom vyhlasuje, že k jeho rozhodnutiu uzavrieť životné poistenie predchádzala dôkladná analýza jeho potrieb a požiadaviek súvisiacich s poistením a oboznámiť sa aj sa s ponúknutými produktmi. Klient vyhlasuje, že uvedené rozhodnutie urobil dobrovoľne a na základe vlastnej úvahy a podpísal tento záznam. Keďže záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťovnej zmluve ako aj všeobecné poisťovné podmienky boli podpísané žalobcom, žalovaný vyvodzuje z toho, že boli individuálne konania ohľadom doriešenia poisťovných podmienok a došlo aj k dohode o rozhodcovskom konaní podľa časti XV. Všeobecných poisťovných podmienok. Z hľadiska citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Mcdo 9/2012, tu odvolaciemu súdu absentuje možnosť voľby spotrebiteľa, a to voľbu prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní, ak záznam o požiadavkách a potrebách klienta v poisťovnej zmluve, tak všeobecné poisťovné podmienky nedávajú reálnu možnosť vylúčiť niektoré neprijateľné body klientom poisťovne. Všetky dojednania sú súčasťou predtlaču bez alternatív pre poisteného na možnosť výberu niektorých poisťovných podmienok alebo k namietaniu niektorých poisťovných podmienok vrátane dohody o rozhodcovskom konaní. Samotná časť XV. rieši otázku rozhodcovského konania bez bližšieho uvedenia, ktorý rozhodcovský súd spory z poisťovnej zmluvy bude prejednávať. Odvolací súd sa prikláňa k odôvodneniu rozhodnutia okresným súdom s odkazom na nález Ústavného súdu ČR vo veci sp. zn. IV. ÚS 2735/11 zo dňa 3.4.2012, že dochádza k porušeniu článku 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ktoré sa primerane vzťahuje na rozhodcovské konanie, ak sa výber rozhodcu neurčil podľa transparentných pravidiel, a tak nemôže byť akceptovaný ani výsledok rozhodovania. Nedošlo k žiadnej dohode o konkrétnom rozhodcovskom súde na prejednanie sporov, takže výber bol výlučne záležitosťou žalovanej poisťovnej spoločnosti. Tá si zvolila rozhodcovský súd - Arbitrážny súd Košice, ktorý podľa doložených listín a rokovacieho poriadku vytvára odlišné pravidlá pre riešenie sporov oproti súdnemu konaniu upravenému Občianskym súdnym poriadkom. Okrem písomnosti rozhodcovského konania je možné zúčastniť sa aj konania na rozhodcovskom súde, ale s poplatkovou povinnosťou. Navyiac, ide aj o výrazne kratšie lehoty rozhodcovského konania oproti O. s. p., kde v poučení rozhodcovského rozsudku sa uvádza, že proti rozhodcovskému rozsudku vydanom v skrátenom konaní sa má dávať odpor s odôvodnením v lehote 5 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku. Podmienka prihladenia na odpor žalovaného je podmienená zaplatením poplatku za odpor vo výške 72,- eur. Samotný rozhodcovský rozsudok bližšie skutočivo ani právne neodôvodňuje uplatnenú pohľadávku, o ktorej rozhodca rozhodoval, ak rozhodca uvádza, že v spore ide o peňažnú pohľadávku, ktorej dôvodnosť vyplýva z predložených listín a zo skutočností tvrdených žalobcom. Ak žalovaný poukazuje na to, že všetky okolnosti týkajúce sa rozhodcovského konania museli byť sprostredkovateľom poisťovnej spoločnosti, D. T., vysvetlené žalobcovi, čo vyplýva zo záznamu o požiadavkách a potrebách klienta, tak z tohto záznamu nevyplýva skutočnosť, aby bol poisťovaný oboznámený s tým, čo je rozhodcovské konanie a aké bude mať dôsledky pre účastníka. Je tu len uvedené, že v prípade vzniku sporov vyplývajúcich zo sprostredkovania poistenia je možné na ich mimosúdne vyrovnanie použiť inštitút rozhodcovského konania, ktorý text je prakticky stratený v textovom znení záznamu. Dôležité pre klienta je skôr vypĺňanie potreby a požiadavky klienta na krytie rizika, kde si žalobca ako poistený dojednával položky svojho poistenia. Ten s vysokou pravdepodobnosťou nedával dôraz na predchádzajúci text týkajúci sa prípadných sťažností na vykonávanie sprostredkovania poistenia sprostredkovateľom poistenia, kde sa mal obracať v písomnej forme na poisťovňu Rapid, a. s., Garbiarska 2, Košice a že je tu možnosť na mimosúdne vyrovnanie využiť inštitút rozhodcovského konania, kde tento inštitút je ďalej upravený vo všeobecných poisťovných podmienkach v časti XV.. Tam vo VPP je uvedené, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom, čo je iné ako v zázname o požiadavkách a potrebách klienta, že je možné mimosúdne vyrovnanie aj použitím inštitútu rozhodcovského konania. Záznam hovorí o možnosti, ale všeobecné obchodné podmienky striktné trvajú na riešení všetkých sporov pred rozhodcovským súdom. Všeobecné obchodné podmienky v poisťovnej zmluve sú na predtlaču a nedávajú možnosť klientom na individuálne dojednanie rozhodcovského konania. Ako konštatuje rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 6MCdo 9/2007 nie je spotrebiteľovi poskytnutá možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní a túto existenciu možnosti voľby žalovanej nepreukázal ani pri podpise záznamu, že žalobcovi boli poskytnuté jasne a zrozumiteľne informácie týkajúce sa výlučne riešenia sporov v rozhodcovskom konaní. Nejedná sa tu o nejakú zmluvnú autonómiu zo strany žalovaného, tento len mohol uzavrieť poisťovnú zmluvu s bližším vymedzením tzv. potrieb a požiadaviek

klienta uvedených v zázname, pokiaľ sa týka rizika poistenia, ale rozhodcovské konanie už bolo klientovi priamo vnútené vo všeobecných poisťných podmienkach. Preto závery okresného súdu sú správne, ak spochybňujú individuálne dojednanie ohľadom výberu rozhodovania sporu medzi účastníkmi v rozhodcovskom konaní, čím došlo k porušeniu rovnovážnosti zmluvných strán pri dojednávani poisťných podmienok s výrazným obmedzením vyjednávacích možností u poisteného - žalobcu. Všeobecnými poisťnými podmienkami bolo prakticky zabránené žalovanému brániť svoje práva pred všeobecnými súdmi, čím došlo k porušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa - žalobcu. Ide o jasné porušenie rovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ako to vymedzuje § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď nie je poistenému dané na možnosť výberu rozhodnúť spory v súdnom či individuálnom konaní, ale je mu priamo nanútená povinnosť riešiť tieto spory v rozhodcovskom konaní a navyš bez určenia konkrétneho rozhodcovského súdu, ktorý má vo veci rozhodnúť. Občiansky zákonník ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v § 53 ods. 4 písm. r/ jasne uvádza, že za neprijateľnú podmienku uvedenú v spotrebiteľskej zmluve sa považuje najmä ustanovenie, ktoré vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľmi riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Toto ustanovenie Občianskeho zákonníka poskytuje ochranu spotrebiteľom, aby neboli vystavení tlaku zo strany poskytovateľa služieb, riešili otázky výlučne v rozhodcovskom konaní, ktoré má charakter súkromného rozhodovania sporu pred súkromnou osobou, rozhodcom.

Vypočutý žalobca uvádza, že pri dojednávani podpisu poisťnej zmluvy s pani T. mu bola daná k podpisu poisťná zmluva a dodatočne doložené aj všeobecné poisťné podmienky. Ak žalovaný v odvolaní tvrdí, že jeho obchodný zástupca D. T. má zákonnú povinnosť upozorniť ho na rozhodcovskú doložku, tak z podpísaného záznamu o požiadavkách a potrebách klienta nevyplýva upozornenie na to, že existuje možnosť na mimosúdne vyrovnanie a využitie inštitútu rozhodcovského konania, čo v tomto zázname bližšie nie je odôvodnené, len sa zdôraznili potreby a požiadavky klienta na krytie rizika, kde klient má voľnosť dojednať alebo nedojednať určité druhy poisťného krytia. Všeobecné poisťné podmienky i keď podpísané žalovaným nesvedčia o tom, aby došlo k individuálnemu prejdeniu rozsiahleho materiálu o 17 častiach a 12 stranách a navyš tieto poisťné podmienky priamo zaväzujú na rozhodcovské konanie bez možnosti využitia iných riešených sporov pred inými orgánmi - súdmi. Preto tvrdenia žalovaného ohľadom poskytovania jasných a zrozumiteľných informácií týkajúcich sa riešenia sporov v rozhodcovskom konaní ako z písomných dokladov žalovaného, tak ani z vykonaného dokazovania nevyplývajú. Preto rozhodnutie súdu prvého stupňa je správne, pokiaľ ruší rozsudok rozhodcovského súdu pre porušenie všeobecných záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa podľa § 40 ods. 1 písm. c/ a g/ zákona č. 244/2002 Z.z., ak samotné dojednanie rozhodcovskej doložky nepredchádzalo individuálnemu dojednaniu, nebola daná možnosť spotrebiteľovi na výber rozhodnúť sa pre inú možnosť, rozhodcovská doložka je už priamo obsiahnutá v predtlačí všeobecných poisťných podmienok, ktoré spotrebiteľ mohol prijať ako celok a nemohol ich meniť. Spotrebiteľ sa dostal do výrazne znevýhodnenej pozície oproti poskytovateľovi poisťných služieb, preto dojednanie neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve je neplatné (§ 53 ods. 5 Obč. zákonníka). V danom prípade je to dojednanie o rozhodovaní sporov medzi spotrebiteľom a poskytovateľom služieb výlučne v rozhodcovskom konaní. Ak došlo k neplatnému dojednaniu rozhodcovskej doložky, potom vo veci rozhodoval neprávomocný orgán, rozhodca s neplatnou rozhodcovskou doložkou. Aj z toho dôvodu je potrebné zrušiť rozsudok rozhodcovského súdu, ak rozhodoval vo veci rozhodca bez platnej rozhodcovskej doložky.

Krajský súd ruší výrok rozsudku okresného súdu týkajúci sa náhrady trov konania. Podľa § 43 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z., ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z iného dôvodu, než ako je uvedený v ods. 1, rozhodcovská zmluva zostáva v platnosti. Podľa ods. 1, ak sa zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a/ a c/ pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Keď okresný súd vyhovel nároku žalobcu s odkazom na § 40 ods. 1 písm. c/ a g/ zákona č. 244, tak súd zrušil rozhodcovský rozsudok. Potom s poukazom na § 43 ods. 1 zákona č. 244 sa pokračuje v konaní, preto má súd v rozsahu uvedenom v žalobe rozhodovať o nároku poisťovne tak, ako si uplatnila v rozhodcovskom konaní a až potom rozhodovať o trovách konania. Preto rozhodnutie o trovách konania je predčasné. Výrok rozsudku okresného súdu bol zrušený čo sa týka náhrady trov konania, pretože ešte sa pokračuje v konaní o pôvodnej žalobe nároku životnej poisťovne.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.